

Rok akademicki:

2018/19

Jednostka prowadząca:

Wydział Filozoficzny

Kierunek:

Filozofia

Specjalność:

filozofia systematyczna

Poziom:

studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

**Seminarium magisterskie
(Senior seminar)**

Nazwa szczegółowa przedmiotu:

Seminarium magisterskie z bioetyki

Język:

PL

Typ przedmiotu:

Przedmiot obieralny:

tak

Rok studiów, semestr:

rok II, semestr zimowy

Wymiar:

ćwiczenia: 30 godz.

Punkty ECTS:

ćwiczenia: 3

Forma zaliczenia:

ćwiczenia: zaliczenie bez oceny

Prowadzący:

ćwiczenia: ks. prof. dr hab. Tadeusz Biesaga SDB;

Koordinator sylabusu:

ks. prof. dr hab. Tadeusz Biesaga SDB

Sylabus dostępny w ramach:

- [Seminarium/Philosophical seminar](#) [na kierunku:] [Filozofia](#) (F), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, I rok, semestr zimowy
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/z/3ECTS]: ks. prof. dr hab. Tadeusz Biesaga SDB;
- [Seminarium](#) [na kierunku:] [coaching i doradztwo filozoficzne](#) (F_cidf), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, I rok, semestr letni

- [prowadzący ćwiczenia:30h/z/3ECTS]: ks. prof. dr hab. Tadeusz Biesaga SDB;
- [Seminarium](#) [na kierunku:] [coaching](#) (F_c), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, II rok, semestr zimowy
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/z/3ECTS]: ks. prof. dr hab. Tadeusz Biesaga SDB;
- [Seminarium](#) [na kierunku:] [coaching](#) (F_c), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, II rok, semestr letni
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/z/3ECTS]: ks. prof. dr hab. Tadeusz Biesaga SDB;
- [Seminarium magisterskie](#) [na kierunku:] [etyka stosowana](#) (F_es), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, II rok, semestr zimowy
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/z/3ECTS]: ks. prof. dr hab. Tadeusz Biesaga SDB;
- [Seminarium magisterskie](#) [na kierunku:] [etyka stosowana](#) (F_es), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, II rok, semestr letni
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/z/3ECTS]: ks. prof. dr hab. Tadeusz Biesaga SDB;
- [Seminarium](#) [na kierunku:] [etyka stosowana](#) (F_es), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, I rok, semestr letni
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/z/3ECTS]: ks. prof. dr hab. Tadeusz Biesaga SDB;
- [Seminarium](#) [na kierunku:] [filozofia a chrześcijaństwo](#) (F_fch), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, I rok, semestr letni
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/z/3ECTS]: ks. prof. dr hab. Tadeusz Biesaga SDB;
- [Seminarium magisterskie](#) [na kierunku:] [filozofia a chrześcijaństwo](#) (F_fch), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, II rok, semestr zimowy
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/z/3ECTS]: ks. prof. dr hab. Tadeusz Biesaga SDB;
- [Seminarium magisterskie](#) [na kierunku:] [filozofia a chrześcijaństwo](#) (F_fch), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, II rok, semestr letni
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/z/3ECTS]: ks. prof. dr hab. Tadeusz Biesaga SDB;
- [Seminarium magisterskie](#) [na kierunku:] [filozofia systematyczna](#) (F_fs), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, II rok, semestr zimowy
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/z/3ECTS]: ks. prof. dr hab. Tadeusz Biesaga SDB;

- [Seminarium magisterskie](#) [na kierunku:] [filozofia systematyczna](#) (F_fs), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, II rok, semestr letni
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/z/3ECTS]: ks. prof. dr hab. Tadeusz Biesaga SDB;
- [Seminarium](#) [na kierunku:] [filozofia systematyczna](#) (F_fs), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, I rok, semestr letni
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/z/3ECTS]: ks. prof. dr hab. Tadeusz Biesaga SDB;
- [Seminarium](#) [na kierunku:] [filozofia w nauce](#) (F_fwn), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, I rok, semestr letni
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/z/3ECTS]: ks. prof. dr hab. Tadeusz Biesaga SDB;
- [Seminarium magisterskie](#) [na kierunku:] [filozoficzne podstawy nauk kognitywnych](#) (F_fpnk), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, II rok, semestr zimowy
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/z/3ECTS]: ks. prof. dr hab. Tadeusz Biesaga SDB;
- [Seminarium magisterskie](#) [na kierunku:] [filozoficzne podstawy nauk kognitywnych](#) (F_fpnk), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, II rok, semestr letni
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/z/3ECTS]: ks. prof. dr hab. Tadeusz Biesaga SDB;

Wymagania wstępne:

1. Ogólna znajomość zasadniczych stanowisk metafizyki, epistemologii i antropologii
2. Ogólna znajomość nurtów etycznych, stanowisk i terminologii metaetycznej.
3. Wstępna znajomość niektórych wybitnych etyków, bioetyków, obecnych na rynku interesujących dzieł etycznych, toczących się ważnych debat etycznych czy bioetycznych.

Cele:

- C1. Analiza wybranych tekstów z etyki i bioetyki personalistycznej.
- C2. Wyszukanie interesującego problemu dla opracowania w pracy magisterskiej oraz sformułowanie tematu pracy.
- C3. Wypracowanie struktury pracy i przedstawianie treści pracy magisterskiej

Treści kształcenia:

Na seminarium rozwija się etykę i bioetykę personalistyczną i przeprowadza się krytykę innych nurtów etycznych i bioetycznych. Ujawnia się konsekwencje posługiwania się błędnymi założeniami epistemologicznymi, antropologicznymi i etycznymi w rozstrzyganiu problemów etycznych związanych z początkiem, trwaniem i końcem życia ludzkiego.

Przygotowywane prace magisterskie dotyczą: 1) problemów antropologiczno-etycznych, 2) problemów z bioetyki, to znaczy: a) jej podstaw, b) etyki początku życia, c) trwania życia i d) końca życia.

1. Przedstawienie interesujących oraz stosownych do zbadania, nowych problemów etycznych i bioetycznych.
2. Zebranie od nowych studentów ich sugestii, jakimi problemami etycznymi czy bioetycznymi chcieliby się w pracy zająć.
3. Zaznajomienie się z pracami z poprzednich lat, które omawiały tematykę interesującą dla nowych seminarzystów.
4. Czytanie i dyskusja nad problemami wybranych dzieł etyków czy bioetyków.
5. Dobór i zaakceptowanie tematów prac przez nowych seminarzystów.
6. Czytanie dobranych publikacji do podjętych przez studentów tematów prac magisterskich.
7. Czytanie i dyskusja nad problemami wybranych dzieł etyków personalistów.
8. Przedstawianie planu i bibliografii do pracy przez nowych seminarzystów.
9. Referowanie tekstów składanych do obrony prac seminarzystów.

Efekty kształcenia:

- EK 1. Student posiada wiedzę o różnych nurtach odmienne uzasadniających normy etyczne. (K_W15)
- EF 2. Potrafi krytycznie analizować zarówno argumentacje dotyczące kryterium tego, co dobre i złe, czyli normy moralności, jak też te, które stoją za szczegółowymi normami moralnymi (K_U7)
- EF3. Mając zreflektowany i koherentny system argumentacji etycznej, potrafi łatwiej dostrzegać różnorodne zagrożenia społeczne, kulturowe, biomedyczne i techniczne dla życia ludzkiego, dla kultury, środowiska i przyrody. (K_K03)

Metody i narzędzia dydaktyczne:

- M1: Czytanie tekstów wybranych dzieł. M2: Prezentacja przez rzutnik elektroniczny doktoratów i magisteriów napisanych w poprzednich latach.
- M3: Przedstawienie i dyskusja nad strukturą i bibliografią pisanych prac.
- M4: Czytanie i krytyczna dyskusja nad dostarczonymi tekstami pisanych prac.
- Teksty prac dostarczane są w formie elektronicznej, np. drogą e-mailową, w tej samej formie korygowane przez prowadzącego seminarium i odsyłane do poprawienia.

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

- W1: Student w wyznaczonym czasie a) przedstawia temat, plan, bibliografię oraz stosowne teksty swojej pracy magisterskiej czy doktorskiej oraz b) włącza się aktywnie do dyskusji nad czytanimi, wybranymi tekstami filozofów, etyków i bioetyków. Wywiązywanie się z tych obowiązków jest podstawą do zaliczenia semina-rium.

Składane prace winny posiadać dobrze sformułowany tytuł oraz strukturę, winny w sposób przejrzysty realizować postawiony w tytule problem. Obok własnego dobrego języka filozoficznego, powinny odznaczać się odpowiednio wkomponowanymi cytatami oraz bogatymi przypisami, świadczącymi o solidnym studium źródeł oraz własnymi, oryginalnymi, uzasadnionymi konkluzjami.

- W2: Efekty związane z wiedzą weryfikuje się u studenta podczas dyskusji nad problemami etycznymi, podczas krytycznej adiustacji tekstów pisanej pracy.

W3: Umiejętności weryfikuje się obserwując jak ktoś stawia problem swojej pracy magisterskiej czy doktorskiej, jak buduje strukturę rozwiązania postawionego problemu, czy potrafi dotrzeć do właściwej literatury, czy potrafi ją wykorzystać wraz z ujawnieniem swego talentu nie tylko w referowaniu poglądów, ale w formułowaniu twórczych, problemowych konkluzji.

W4: Kompetencje weryfikuje się obserwując aktywną, twórczą postawę na semi-narium, umiejętność organizacji swoich obowiązków naukowych, inspirowanie innych swoją aktywnością naukową i kulturową.

Lektury podstawowe:

- T. Biesaga, Elementy etyki lekarskiej, Kraków 2006
- Bioetyka personalistyczna, T. Biesaga (red.), Kraków 2006

Bioetyka polska, T. Biesaga (red.), Kraków 2004.
Podstawy i zastosowania bioetyki, T. Biesaga (red.), Kraków 2001.
Systemy bioetyki, T. Biesaga (red.), Kraków 2003.
R. Spaemann, Granice. O etycznym wymiarze ludzkiego działania, tłum. Merecki J., Warszawa 2006
R. Spaemann, Osoby. O różnicy między czymś a kimś, tłum. Merecki J., Warszawa 2001.
T. Styczeń, Metaetyka, Lublin 2011
A. Szostek, Wokół godności, prawdy i miłości, Lublin 1995
R. Buttiglione, Myśl Karola Wojtyły, KUL, Lublin 1996
T. Biesaga Zarys metaetyki, Kraków 1996;
Systemy bioetyki, T. Biesaga (red.), Kraków 2003
T. Biesaga, Spór o podstawy etyki medycznej. Teleologizm E. D. Pellegrino a kontraktualizm R. M. Veatcha, Wyd. UPJPII, Kraków 2014

Lektury uzupełniające:

B. Chyrowicz, Bioetyka i ryzyko, Lublin 2000.
W. Bołoz, Bioetyka a prawa człowieka, Warszawa 2007.
T. Ślipko, Granice Życia. Dylematy współczesnej bioetyki, Warszawa 1988.
Początek ludzkiego życia, Antologia bioetyki, W. Galewicz red., t. 2, Kraków 2010;
Wokół śmierci i umierania, W. Galewicz red., Antologia bioetyki, t. 1, W. Galewicz red., Kraków 2009;
Moralność i profesjonalizm. Spór o pozycję etyk zawodowych, W. Galewicz red. Kraków 2010;
K. Wojtyła, Człowiek w polu odpowiedzialności, Rzym - Lublin 1991;
T. Styczeń W drodze do etyki, Lublin 1984;
Błąd antropologiczny, red. A. Maryniarczyk SDB, K. Stępień, Lublin 2003

Uwagi: